

Ekonometryczna analiza zmienności oraz rozkłady prawdopodobieństwa na rynku walutowym

Jacek Maliszewski
Warszawa
17 stycznia 2004

Zmienność - inne spojrzenie

Motto:

Tradera nie interesuje kierunek zmian.
To czego trader oczekuje, to wysoka
zmienność i ewentualna próba
przewidzenia okresów wzmożonej
zmienności oraz okresów stabilizacji.

Wybrane definicje zmienności

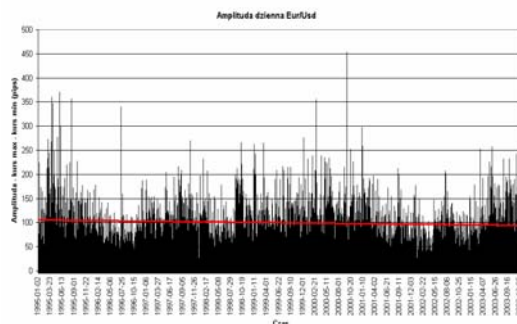
- Amplituda dzienna - rozumiana jako różnica między kursem maksymalnym i minimalnym w danym dniu,
- Open-Close - rozumiany jako różnica między kursem otwarcia a kursem zamknięcia w danym dniu.

Amplituda - podstawowe informacje

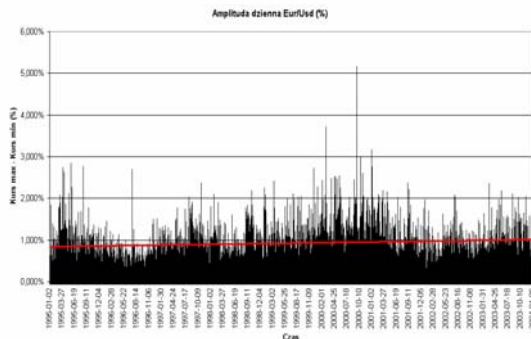
Przeciętna dzienna amplituda na Eur/Usd to
100 pips
Widać wyraźnie że po pierwszej zmniejszonej
amplitudzie idzie seria podobnych małych
zmian, i na odwrót - gdy zdarzy się duża
amplituda, po niej należy się spodziewać serii
podobnych - efekt falowania zmienności,
efekt grupowania zmienności, różne nazwy
tego samego zjawiska

Jaką amplitudę badać -
liczoną w pipsach czy w
procentach?

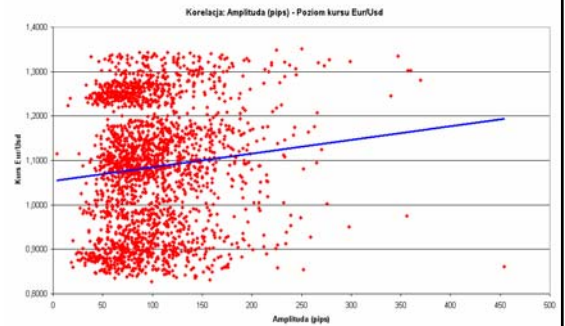
Dynamika amplitudy Eur/Usd (pips)

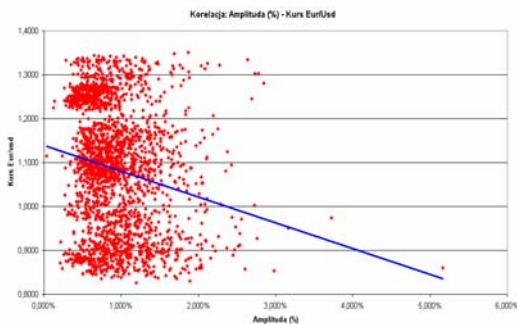
Dynamika amplitudy Eur/Usd (%)

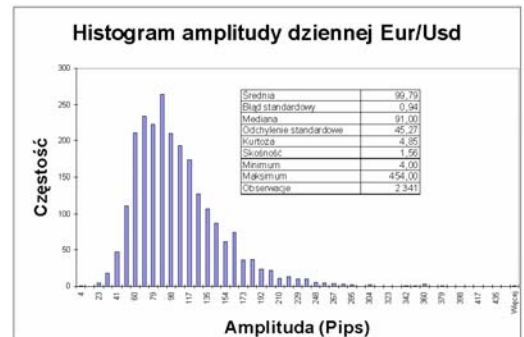
Korelacja - Amplituda (pips) - kurs Eur/Usd

Korelacja - Amplituda (%) - kurs Eur/Usd

Rozkład amplitudy Eur/Usd (pips)

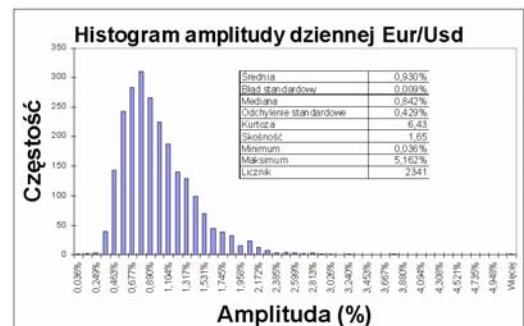

Rozkład amplitudy Eur/Usd (pips)

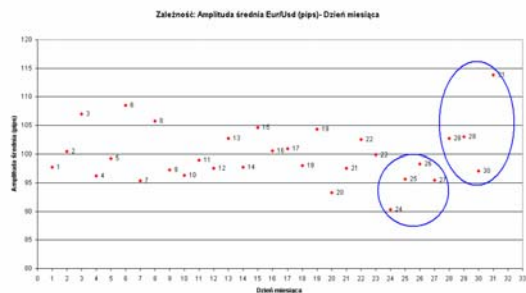
Cechą charakterystyczną rozkładów amplitudy jest prawostronna asymetria - czyli inaczej niż dla Open-Close - gdzie rozkłady są symetryczne.

Prawostronna asymetria oznacza, iż przeważają obserwacje mniejsze niż wartość średnia. Czyli obserwacje są zgrupowane poniżej wartości średniej.

Rozkład amplitudy Eur/Usd (%)

Rozkład amplitudy według numeru dnia w miesiącu

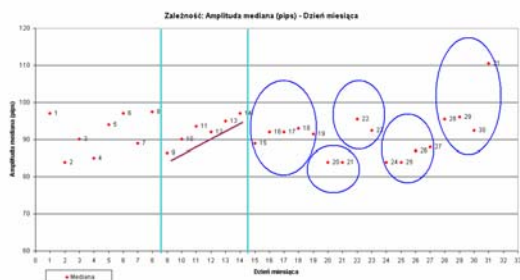
Rozkład amplitudy według numeru dnia w miesiącu

Ostatnie 4 dni miesiąca (28-31) charakteryzują się wyższą amplitudą.

Cztery wcześniejsze dni 24-27 mają mniejszą amplitudę zmian.

Lepszymi dniami do daytradingu są dni o wyższej amplitudzie.

Rozkład amplitudy według numeru dnia w miesiącu

Rozkład amplitudy według numeru dnia w miesiącu

Wyraźne zgrupowanie dni (i to kolejno po sobie) o wyższej (28-31) i niższej (24-27) amplitudzie

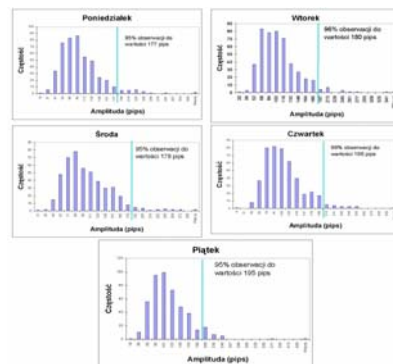
Dni 1-8 są dniami niepewnymi do handlu

Dni 9-14 są dniami o wzrastającej amplitudzie z dnia na dzień

Rozkład amplitudy według dnia tygodnia

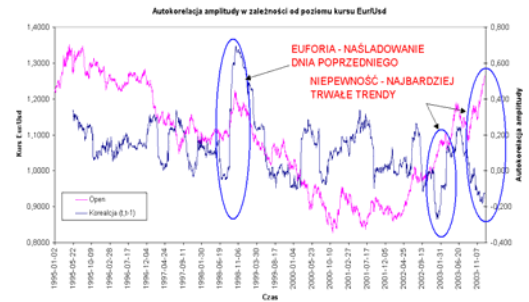
Rozkład amplitudy według dnia tygodnia

Rozkłady amplitudy - podsumowanie

1. Rozkłady prawostronnie asymetryczne,
2. Różnica w amplitudach poszczególnych dni miesiąca,
3. Różnica w amplitudach w poszczególnych dniach tygodnia - wysoka w czwartek i piątek, niska w poniedziałek,
4. Tylko 5% dni miało amplitudę mniejszą niż 84 pips (lub 0,42%)
5. Tylko 5% dni miało amplitudę większą niż 183 pips (lub 1,74%)

Autokorelacja amplitudy

Co jeszcze do zbadania?

- Rozkłady dla cechy Open-Close:
  - średnia, mediana, dominanta,
  - kształt rozkładu,
  - dla całości obserwacji,
  - z podziałem na dni miesiąca,
  - z podziałem na dni tygodnia,

Co jeszcze do zbadania?

- Autokorelacje cechy Open-Close,
- Zależności między cechami Amplituda i Open-Close,
- Analiza „resztówek” - (Open-Close) - Amplituda, czyli zewnątrz Open-Close,
- Dynamika Amplitudy, Open-Close oraz autokorelacji (czy istnieją cykle?)

Co jeszcze do zbadania?

- Podobne badania dla innych kursów walut: Usd/Jpy, Gbp/Usd, Usd/Chf, itp.,
- Korelacje pomiędzy amplitudami oraz Open-Close dla różnych par walut (czy istnieją opóźnienia?),
- Prognozowanie zmienności (modele EWMA, GARCH) oraz korelacji i autokorelacji.

KONIEC

Jacek Maliszewski
e-mail: jm@efixpolska.com
telefon: 601-247-423